

Siviilien kärsimyksiä ei saa unohtaa

”Tälläkin hetkellä tuhannet ihmiset eri puolilla maailmaa joutuvat jättämään kotinsa ilman tietoa tulevaisuudesta. He joutuvat jättämään tutun ja turvallisen eikä heitä odota lämmin vastaanotto siellä, mihin he ovat menossa, sillä heitä on liikaa.”

Näin totesi ministeri Elisabeth Rehn avatessaan Porkkalan Evakkovaelluksen lauantaina 15.8. Valtakunnallinen Evakkovaellus järjestettiin 9. kerran. Rehn muistutti, etteivät sodissa taistele vain sotilaat. ”Siviilien kärsimyksiä ei saa unohtaa”, sanoi Rehn ja korosti, kuinka Porkkalan evakuointi syksyllä 1944 on osa Suomen historiaa.

Porkkalan parenteesin tavoitteena on tehdä tunnetuksi lähihistoriaa. Siihen sopii hyvin Evakkovaelluksen järjestäminen, totesi Henrik Sandström, joka toimii Porkkalan parenteesin puheenjohtajana. Hän mainitsi myös sen, miten Evakkovaelluksen päätepisteen Miina Sillanpään lepopirtin vaiheisiin kuuluu ajanjakso rajavalvonta-asemana.

Valtakunnallinen Evakkovaellus toteutettiin yhdeksännen kerran ja Porkkalan parenteesi oli sen pääjärjestäjänä yhteistyössä paikallisten yhdistysten ja kumppaneiden kanssa. Mukana oli myös Evakkolapset ry, jonka aloitteesta tapahtuma on alkanut.

Evakkolasten yhdistys haluaa tavoittaa kaikki lapsuudessaan evakkouden kokeneet. Porkkalan lapset ovat kokeneet samat tunteet kuin muutkin Suomen evakot, kun joutuivat lähtemään. Lisäksi hekin joutuivat kantamaan vanhempiansa tuskaa, sanoi vaelluksen avauksessa puhunut Evakkolasten yhdistyksen puheenjohtaja Eini Hämäläinen.

Porkkalasta evakuoitiin 7 200 siviiliä, kun Suomi joutui vuokraamaan alueen Neuvostoliitolle sotilastukikohdaksi 50 vuodeksi. Alue palautettiin Suomelle 1956.

Vaellus lähti Sjundbyn linnan pihasta. Linna sijaitsee tällä entisellä vuokra-alueella ja siltä oli matkaa noin kilometri alueiden rajalle, joka oli käytännössä osa koko Eurooppaa jakanutta rautaesirippua. Linnan omistaja Margareta Segersven kertoo, miten yksi tilan ladoista sijaitsi vuokra-alueen rajan lähellä Suomen puolella. Perhe rakensi sinne eräänlaisen kesämökin, jonka luota voitiin katsella oman kotilinnan suunnalle. Linna oli Neuvostoliiton sotilaiden kasarmina.

Linnan väki tiesi myös matkustaessaan Turun ja Helsingin väliä kulkeneessa junassa, milloin ikkunaluukuin pimennetty juna ajoi joen vieressä sijainneen kotilinnan ohi. "Silloin rautatiesillalla kiskojen ääni muuttui."

Rehn ja Segersven kulkivat vaelluksen kärjessä hevosten vetämissä kieseissä, joita reunustivat vielä ratsukot.

Vaellus kulki runsaan kahdeksan kilometrin matkan kumpuilevassa kulttuurimaisemassa. Suuri osa vaeltajista oli pukeutunut sota-ajan asuihin ja tunnelmaa toivat myös hevoset samoin kuin vanhat autot. Yhteen oli lastattu Enlundin perheen evakkokuorma. Perhe joutui evakkovuosina asumaan seitsemässä eri paikassa. Toisen kuorma-auton lavalle oli nostettu jopa puimakone, joka sekini teki aikanaan evakkomatkan.

Vaelluksella vuokra-alueen raja oli juuri siinä kohtaa, missä se aikanaan oli. Sitä ylitettäessä sotilaat tarkastivat kulkuluvat.

Paluu tunnematkalle ja muisteluiden matkalle on tarpeellinen kokemus, totesi Eija Järvinen, Urjalan Karjala -seuran puheenjohtaja. Hän toivotti jo Porkkalan vaelluksen avajaistilaisuudessa vaeltajat tervetulleeksi seuraavan Evakkovaellukseen. Se on lauantaina 9.7.2016 Urjalassa ja se toteutuu kaksinkertaisen juhlan merkeissä. Vaellus järjestetään 10. kerran ja Urjalan Karjala-seura viettää 70-vuotisjuhliansa järjestämällä vaelluksen.

Talvisodan aikana Urjalan aseman kautta tuli evakoita Kuolemajärveltä ja Sakkolasta. Sodan loputtua Urjalaan asutettiin pysyvästi 2000 muolaalaista. Urjalassa on järjestetty Evakkovaellus jo kerran aikaisemminkin 2010. Ensimmäinen Evakkovaellus oli Virolahdella 2006. Virolahdella on pidetty myös vuosien 2009 ja 2014 vaellukset.

Lisää kuvia Porkkalan vaelluksesta www.porkkala.net

Anne Kuorsalo